

## بررسی میزان شیوع انواع اجسام خارجی بینی، علائم و عوارض ناشی از آن در کودکان مراجعه کننده به بیمارستان توحید سنندج در سالهای ۸۴-۸۰

دکتر نعمت ا. میرزایی

متخصص گوش و حلق و بینی، استادیار، گروه ENT دانشگاه علوم پزشکی کردستان، بیمارستان توحید سنندج Mirzaie85N@yahoo.com

### چکیده

**زمینه و هدف:** قرار دادن جسم خارجی در حفره بینی و گیر کردن آن در بینی یکی از حوادث و تجربه های ناگوار دوران ابتدای کودکی است. این مطالعه با هدف بررسی انواع اجسام خارجی بینی، عوارض و علائم آنها در کودکان مراجعه کننده به بیمارستان توحید سنندج در خلال سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ انجام شد.

**روش بررسی:** این مطالعه یک مطالعه توصیفی آینده نگر، و جامعه آماری آن کلیه کودکان مراجعه کننده به بیمارستان توحید سنندج با شکایت جسم خارجی بینی بود. حجم نمونه ۱۹۶ مورد و روش نمونه گیری سرشماری بود. کلیه موارد با شکایت جسم خارجی بینی مراجعه کننده به اورژانس و درمانگاه ENT بیمارستان توحید در خلال سالهای ۸۰ تا ۸۴ وارد مطالعه شدند. داده های مورد نیاز و اقدامات انجام شده از طریق پرسشنامه و مراجعه به پرونده در موارد بستری اخذ و با استفاده از آمار توصیفی و نرم افزار آماری SPSS. Win مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

**یافته ها:** جمعاً در مدت زمان مطالعه ۱۹۶ مورد کودک با جسم خارجی بینی دیده شد که در رده سنی زیر یکسال تا ۱۰ سالگی با میانگین سنی ۳ سال قرار داشتند. از جامعه مورد مطالعه ۵۷/۱٪ پسر و ۴۲/۹٪ دختر بودند. ۶۴/۳٪ از اجسام خارجی در طرف راست و ۳۵/۲٪ در طرف چپ قرار داشتند و در یک مورد نیز جسم خارجی دوطرفه وجود داشت (۰/۵٪). شایعترین اجسام خارجی مشاهده شده به ترتیب شامل حبوبات (۱۶/۸٪)، قطعات اسباب بازی (۱۴/۸٪)، و دستمال کاغذی (۱۳/۳٪) بود. خارج سازی اجسام در ۷۱/۴٪ طی ۴۸ ساعت اول و ۲۸/۶٪ بعد از ۴۸ ساعت اول تا چند ماه بعد انجام شد. بیشترین علائم بالینی مشاهده شده شامل ترشح چرکی یکطرفه بینی (۳۲/۹٪)، انسداد بینی (۲۲/۲٪)، تنفس بد بو (۱۳/۳٪)، خونریزی بینی (۱۰/۱٪)، سرفه مزمن (۹/۵٪)، تنفس دهانی (۶/۳٪) و عطسه (۵/۷٪) بود. شیوع عوارض دیده شده به ترتیب شامل وستیولیت (۳۸/۳٪)، سینوزیت (۲۸/۳٪)، رینیت آتروفیک موضعی و crusting مقاوم (۱۶/۷٪)، رینولیت (۵٪)، اوتیت سرروز مدیا (۳/۳٪)، چسبندگی و استنوز داخل بینی (۳/۳٪)، پرفوراسیون سپتوم بینی (۱/۷٪)، بینی زینی شکل و تغییر شکل بینی (۱/۷٪) و نسج گرانولاسیون (۱/۷٪) بود.

**نتیجه گیری:** با توجه به نتایج مطالعه شیوع کلی انواع اجسام خارجی با مطالعات مشابه هماهنگ بود. همچنین لزوم آموزش و اطلاع رسانی جهت والدین در زمینه نحوه برخورد با اجسام خارجی بینی و عدم انجام تلاش برای خارج سازی در صورت عدم مشاهده کامل و در دسترس نبودن کامل جسم خارجی و همچنین باز آموزی پزشکان و پرسنل اورژانس در زمینه نحوه برخورد با این گونه بیماران ضروری به نظر می رسد.

**کلید واژه ها:** اجسام خارجی بینی، کودکان، علائم، عوارض

وصول مقاله: ۸۵/۴/۱۰ اصلاح نهایی: ۸۵/۵/۲۸ پذیرش مقاله: ۸۵/۶/۲